

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I LINKÖPING**

DOM
2015-10-07
Meddelad i
Linköping

Mål nr
5748-15

SÖKANDE

Skogssällskapets Förvaltning AB, 556159-7039

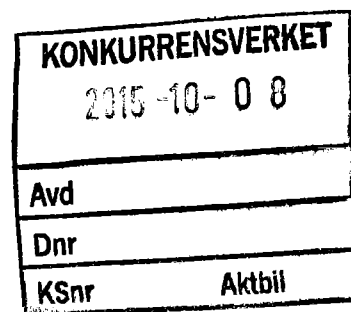
Ombud: Ulf Ekström
Box 5083
402 22 Göteborg

MOTPART

Nyköpings kommun
611 83 Nyköping

SAKEN

Överprövning av beslut att avbryta upphandling enligt lagen (2007:1091)
om offentlig upphandling, LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan om överprövning.

Dok.Id 224016

Postadress
Box 406
581 04 Linköping

Besöksadress
Brigadgatan 3

Telefon
013-25 11 00
E-post:
forvaltningsratten@linkoping.dom.se

Telefax
013-25 11 40

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:00

BAKGRUND OCH YRKANDEN M.M.

Nyköpings kommun (kommunen) genomförde en upphandling avseende ”Skogsförvaltning”, dnr KK 14/194, (upphandlingen). Upphandlingen genomfördes genom förenklat förfarande enligt LOU. Den 17 augusti 2015 beslutade kommunen att avbryta upphandlingen. Som skäl för beslutet angavs i huvudsak följande. Den långa processen har gjort att kommunen inte längre har några anbud, anbudens giltighet gick ut den 5 maj 2015.

Skogssällskapets Förvaltning AB (Bolaget) ansöker om överprövning av avbrytandebeslutet och yrkar att förvaltningsrätten upphäver kommunens beslut att avbryta upphandlingen samt att upphandlingen rättas genom att avtal ska ingås efter anbudsutvärdering.

Kommunen anser att ansökan om överprövning ska avslås.

VAD PARTERNA HAR ANFÖRT

Bolaget

Kommunen annonserade ut sin tjänst avseende skogsförvaltning den 13 februari 2015. Bolaget lämnade anbud den 6 mars 2015. Ytterligare två anbudsgivare lämnade anbud. Holmen Skog AB tilldelades tjänsten enligt tilldelningsbeslut den 24 april 2015. Bolaget begärde överprövning och Förvaltningsrätten i Linköping biföll ansökan genom dom i mål nr 2963-15, innebärandes att ny utvärdering skulle göras där Holmen Skog AB:s anbud inte skulle upptas. Kommunen överklagade avgörandet den 9 juni 2015 men kammarrätten beslutade att inte meddela prövningstillstånd.

Enligt förfrågningsunderlaget ska anbud vara giltiga till och med den 5 maj 2015. Beslut om tilldelning togs den 24 april 2015 med angivande av att

avtal skulle tecknas snarast möjligt, dock tidigast den 5 maj 2015. Innebörden av tidsfristen för anbudets giltighet samt tidigaste dag för tecknande av avtal, är att avtal teoretiskt skulle tecknas samma dag som anbudstiden löpte ut. Genom att det endast är möjligt att teckna avtal under en dag utifrån kommunens skäl för avbrytande är det sannolikt att kommunen skulle teckna avtal med en part vars anbud löpt ut. Att hänvisa till att det inte längre finns några giltiga anbud innebär att kommunen har omöjliggjort möjligheten att i en överprövningsprocess få rättat ett felaktigt tilldelningsbeslut.

Bolaget har inte angivit någon giltighetstid för sitt anbud. Genom att begära överprövning anser sig Bolaget bunden till det lämnade anbudet. Kommunen har inte begärt någon förlängning av anbudstiden. Om kommunen hade ansett att det behövdes och hade begärt förlängning, hade kommunen fått det av Bolaget. Kommunen överklagade förvaltningsrättens dom som meddelades den 22 maj 2015. Genom att överklaga domen får det anses att även kommunen vid detta tillfälle ansåg att det fanns anbud som var giltiga. Kammarrätten meddelade sitt beslut att inte lämna prövningstillstånd den 7 juli 2015 och beslutet vann laga kraft den 28 juli 2015. Först den 17 augusti 2015 beslutade kommunen att avbryta upphandlingen.

Det får anses strida mot de grundläggande rättsliga principerna enligt LOU att sätta ett sista giltighetsdatum för ett anbud som innebär att ett överklagande av ett tilldelningsbeslut som resulterar i ett bifall, skulle innebära att ny leverantör fick teckna avtal med myndigheten vilket skulle omintetgöras med hänvisning till att anbudets giltighetstid löpt ut. I förevarande fall skulle kommunen teckna avtal med leverantör vars anbud löpt ut oavsett vad förvaltningsrätten beslutade. Det kan inte anses som ett godtagbart giltigt skäl att avbryta upphandlingen under dessa omständigheter.

Kommunen

Så som angetts i kommunens beslut att avbryta upphandlingen har giltighetstiden för anbudet löpt ut. Denna omständighet utgör sakligt godtagbara skäl att avbryta en upphandling. Det faktum att ett företag begär överprövning ändrar inte anbudens giltighet. Det är endast kommunen som kan begära förlängning av anbudens giltighet och det måste också finnas en ömsesidig acceptans för denna förlängning. Att Bolaget inte har erbjudit, samt att kommunen inte har begärt, någon förlängning är ostridigt. Kommunen har ingen skyldighet att begära att anbudens giltighetstid förlängs.

I kommunens bedömning gällande avbrytandet ligger utöver ovanstående också att det i förfrågningsunderlaget uppenbarligen finns otydlighet gällande de obligatoriska kraven om ”liknande uppdrag och referenser”, som redovisas i förvaltningsrättens dom i mål nr 2963-15. Kommunen avser att rätta till denna otydlighet i en förnyad upphandling som kommer att publiceras snarast möjligt.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Kommunen har den 17 augusti 2015 beslutat att avbryta upphandlingen och har som skäl härför angett att det inte funnits några anbud eftersom anbudens giltighetstid gick ut den 5 maj 2015.

För att en upphandlande myndighet ska få avbryta en upphandling måste avbrytandebeslutet vila på sakligt godtagbara skäl och det får inte vara godtyckligt. Ett sådant beslut måste vidare följa de grundläggande reglerna i fördraget i allmänhet (jfr RÅ 2009 ref. 43 och där angivna rättsfall). Av praxis från kammarrätterna framgår att det kan anses föreligga sakligt godtagbara skäl att avbryta en upphandling om det saknas giltiga anbud (jfr bl.a.

Kammarrätten i Stockholms dom i mål 4508-06 samt Kammarrätten i Göteborgs domar i mål nr 6132-11 och mål nr 7006-12).

Fråga är därmed om det vid tidpunkten för kommunens avbrytandebeslut den 17 augusti 2015 saknades giltiga anbud.

En anbudsgivare är bara bunden av sitt anbud under acceptfristen. En accept avseende ett anbud som meddelas efter det att acceptfristen, det vill säga anbudets föreskrivna giltighetstid, löpt ut är som följer av 4 § lagen (1915:218) om avtal och andra rättshandlingar på förmögenhetsrättens område inte bindande för anbudsgivaren. Om bindande eller villkorat avtal inte kommit till stånd inom denna frist gäller alltså i princip att det inte längre finns några bindande anbud (jfr Asplund m.fl., Överprövning av upphandling – och andra rättsmedel enligt LOU och LUF, Stockholm 2012, s. 241).

Av förfrågningsunderlaget framgår att anbud i upphandlingen skulle vara giltiga till och med den 5 maj 2015. I förevarande fall hade anbudens giltighetstid enligt förfrågningsunderlaget således passerat vid kommunens avbrytandebeslut. Bolaget har dock anfört att dess anbud inte innehåller någon giltighetstid samt att Bolaget, genom att det ansökte om överprövning av tilldelningsbeslutet från den 24 april 2015, ansåg sig fortsatt bundet av anbudet.

Praxis från kammarrätterna är motstridig vad gäller frågan om det, för att förlänga ett anbuds giltighetstid, räcker med en ensidig förlängning från anbudsgivarens sida eller om det krävs ett ömsesidigt samtycke till förlängningen (jfr bl.a. Kammarrätten i Göteborgs domar i mål nr 4963-09 och 6132-11). Såvitt framgår av utredningen i nu förevarande mål har dock varken Bolaget eller någon annan anbudsgivare meddelat kommunen att dess anbud var giltigt även efter det att giltighetstiden enligt förfrågningsunderlaget hade passerat. Förvaltningsrätten anser mot denna bakgrund att

några giltiga anbud därmed inte förelåg vid tidpunkten för kommunens avbrytandebeslut.

Förvaltningsrätten konstaterar att giltighetstiden för anbuden hade löpt ut redan när förvaltningsrätten meddelade dom i mål nr 2963-15. Kommunen kan därmed inte anses ha väntat ut att anbudens giltighetstid skulle passera för att på så sätt undgå att verkställa förvaltningsrättens dom (jfr Kammarrätten i Stockholms dom i mål nr 4508-06). Förvaltningsrätten konstaterar vidare att någon skyldighet för kommunen att kontakta anbudsgivarna i syfte att få dem att förlänga giltighetstiden för sina anbud inte kan anses föreligga (jfr Kammarrätten i Stockholms dom i mål nr 4890-07).

Mot bakgrund av det ovanstående anser förvaltningsrätten att kommunen, på grund av att det saknats giltiga anbud, har haft sakligt godtagbara skäl att avbryta upphandlingen. Vad Bolaget har anfört angående tidsangivelserna i tilldelningsbeslutet från den 24 april 2015 föranleder ingen annan bedömning. Bolagets ansökan om överprövning ska därmed avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV 3109/1D-LOU)

Magnus Wickström

Föredragande har varit Christine Lindström.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Jönköping. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress

där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt:

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, eller
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.